

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0089/2013

25.3.2013

POROČILO

o uporabi Direktive 2004/25/ES o ponudbah za prevzem
(2012/2262(INI))

Odbor za pravne zadeve

Poročevalec: Klaus-Heiner Lehne

RR\931339SL.doc

PE501.966v03-00

SL

Združena v raznolikosti

SL

PR_INI

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	8
MNENJE ODBORA ZA ZAPOSLOVANJE IN SOCIALNE ZADEVE.....	9
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	12

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o uporabi Direktive 2004/25/ES o ponudbah za prevzem (2012/2262(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Direktive 2004/25/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o ponudbah za prevzem¹,
 - ob upoštevanju poročila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o uporabi Direktive 2004/25/ES o ponudbah za prevzem (COM(2012)0347);
 - ob upoštevanju študije o uporabi Direktive 2004/25/ES o ponudbah za prevzem (zunanja študija), izvedene v imenu Komisije²,
 - ob upoštevanju poročila o izvajanju direktive o ponudbah za prevzem z dne 21. februarja 2007³,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za pravne zadeve ter mnenja Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A7-0089/2013),
- A. ker direktiva o ponudbah za prevzem (v nadaljnjem besedilu: direktiva) določa minimalne smernice za zagotavljanje preglednosti in pravne varnosti pri izvajanju ponudb za prevzem ter delničarjem, zaposlenim in drugim deležnikom zagotavlja pravico do informacij;
- B. ker številne države članice z namenom, da bi povečale preglednost kapitalskega trga in okrepile pravice ciljne družbe in njenih deležnikov, razmišljajo o spremembah usklajenih nacionalnih pravil o ponudbah za prevzem ali pa so jih že sprejele;
- C. ker je Sodišče Evropske unije v več zadevah odločilo, da se mora na splošno šteti, da država s tem, ko ohrani posebne pravice v zasebnem podjetju, omejuje prosti pretok kapitala, kar je lahko upravičeno le v ustrezno omejenih primerih⁴;
- D. ker so nacionalni pristojni organi odgovorni za javni nadzor nad ponodbami za prevzem;
- E. ker člen 1(3) Uredbe (EU) št. 1095/2010⁵ določa, da Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA) ustrezno ukrepa tudi v zvezi s ponodbami za prevzem; ker je organ

¹ UL L 142, 30.4.2004, str. 12.

² Zunanja študija o uporabi direktive o ponudbah za prevzem, ki jo je v imenu Komisije izvedlo podjetje Marcus Partners, je dostopna na:

http://ec.europa.eu/internal_market/company/docs/takeoverbids/study/study_en.pdf.

³ Delovni dokument služb Komisije (SEC (2007)268).

⁴ Na primer zadeva C-171/08, Komisija proti Portugalski [2010]; ZOdl., str. I-6817.

⁵ Uredba (EU) št. 1095/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa, UL L 331, 15.12.2010, str. 84.

ESMA vzpostavil mrežo pristojnih organov za okrepitev sodelovanja med njimi na področju čezmejnih ponudb za prevzem;

1. meni, da je direktiva pomemben del pravnega reda EU na področju prava družb, ki sega dlje od zgolj pospeševanja nadaljnjega povezovanja in usklajevanja kapitalskih trgov EU;
2. poudarja, da učinki direktive niso omejeni na temeljne določbe o ponudbah za prevzem, ampak jih je treba ocenjevati v širšem okviru prava družb, vključno z upravljanjem družb, pravom o kapitalskih trgih in delovnim pravom;
3. ponavlja, da so cilji direktive, zlasti zagotavljanje enakih pogojev za ponudbe za prevzem ob varovanju interesov delničarjev, zaposlenih in drugih deležnikov, temeljnega pomena za dobro delujoč trg kontrole nad družbami;
4. se seznanja z ugotovitvijo Komisije, da direktiva učinkuje zadovoljivo, in zaključki zunanje študije, da je izboljšala delovanje trga kontrole nad družbami; zaskrbljen pa je zaradi nezadovoljstva, ki so ga v zunanji študiji izrazili predstavniki zaposlenih glede varstva njihovih pravic, in poziva Komisijo, naj okrepi dialog s predstavniki zaposlenih o tem, kako bolje reševati pereča vprašanja;

Enaki pogoji

5. poudarja, da direktiva zagotavlja enake pogoje za ponudbe za prevzem v Evropi, in je prepričan, da bi bilo mogoče dolgoročno predvideti nadaljnje izboljšave za okrepitev teh enakih pogojev;
6. spoštuje pristojnost držav članic, da sprejmejo dodatne ukrepe, ki presegajo zahteve direktive, pod pogojem, da upoštevajo njene splošne cilje;
7. glede tega ugotavlja, da so se nekatere države članice na gibanja na svojih domačih trgih kontrole nad družbami v zadnjem času odzvale tako, da so uvedle dodatne določbe v zvezi s potekom ponudb za prevzem, na primer pravilo „ukrepaj ali odnehaj“ skupine za prevzeme v Združenem kraljestvu, ki si prizadeva pojasniti, ali je treba podati ponudbo za prevzem („ukrepaj“) ali ne („odnehaj“) v primerih, ko ni jasno, ali je namen ponudnika dejansko predložiti ponudbo za ciljno družbo;

Nadzor

8. pozdravlja prizadevanja organa ESMA za okrepitev sodelovanja med nacionalnimi organi na področju ponudb za prevzem s pomočjo mreže za ponudbe za prevzem;
9. vendar pa je prepričan, da ni treba predvideti nadzora ponudb za prevzem na ravni EU, saj pravo o prevzemih ni omejeno na pravo o kapitalskih trgih, ampak je zajeto v nacionalnem pravu družb; poudarja, da bi morali biti nacionalni pristojni organi še naprej odgovorni za javni nadzor ponudb za prevzem;

Reševanje nastajajočih težav

10. pozdravlja ugotovitve Komisije in obravnavo težav, ki se porajajo pri pregledu učinkovanja direktive, in ugotavlja, da so strokovnjaki in poklicni ljudje ugotovili dodatne

vidike⁶;

Pojem „usklajenega delovanja“

11. je prepričan, da je koncept „usklajenega delovanja“ bistven pri izračunu praga, katerega prekoračitev terja obvezno objavo ponudbe, in razume, da so države članice opredelile, predvideno v direktivi, prenesle različno; vendar pa je prepričan, da se z osredotočanjem na spremembo pojma „usklajeno delovanje“ samo v okviru direktive ne bi okrepilo pravne varnosti, ker je ta pojem pomemben tudi za druge izračune, ki so potrebni po pravu družb EU; zato predlaga pripravo podrobnejše analize za ugotovitev načinov, kako bi lahko boljše pojasnili in uskladili pojem „usklajeno delovanje“;
12. v ta namen pričakuje akcijski načrt Komisije o pravu družb EU, v katerem bi slednja morala obravnavati to vprašanje, in podpira njeno izjavo, da zmožnost nacionalnih organov, da od strani, ki delujejo usklajeno z namenom prevzema kontrole, zahtevajo, naj sprejmejo pravne posledice usklajenega delovanja, ne sme biti omejena⁷;

Nacionalna odstopanja od pravila obvezne ponudbe

13. poudarja, da je pravilo obvezne ponudbe temeljna določba za varstvo manjšinskih delničarjev, in ugotavlja, da rezultati zunanje študije kažejo, da vse države članice omogočajo izjeme od tega pravila; ugotavlja, da se vsa ta odstopanja pogosto uporabljajo za varstvo interesov delničarjev s kontrolnim deležem (npr. brez dejanske spremembe kontrole), upnikov (npr. če so upniki odobrili posojila) in drugih delničarjev (npr. za uravnoteženje pravic delničarjev in drugih deležnikov); podpira namen Komisije, da zbere dodatne informacije za ugotovitev, ali so odstopanja v široki uporabi nezdružljiva z varstvom manjšinskih delničarjev;
14. poudarja, da pravilo obvezne ponudbe v primeru spremembe kontrole omogoča manjšinskim delničarjem prejem premije, plačane za kontrolni delež, in ugotavlja, da direktive ureja samo ceno obvezne ponudbe (tj. pravično ceno), ne pa prostovoljne ponudbe; ugotavlja zlasti, da direktiva opušča obveznost objave obvezne ponudbe v primerih, ko je po začetni prostovoljni ponudbi dosežen prevzemni prag, kar povzroča, da lahko ponudnik naknadno poveča svojo udeležbo v ciljni družbi z rednim nakupom delnic (prikrita pridobitev nadzora, po angleško „creeping in“); ugotavlja tudi, da so nekatere države članice za take primere uvedle obveznost druge obvezne ponudbe, v skladu s katero je nujna druga ponudba, če v določenem obdobju (npr. 12 mesecev) pride do določenega povečanja (npr. za 3 %) med dvema določenima pragoma (npr. med 30 % in 50 %);
15. meni, da pragi za obveščanje iz člena 9 Direktive 2004/109/ES⁸ (direktiva o preglednosti,

⁶ Glej na primer: Freshfields Bruckhaus Deringer, Reform of the EU Takeover Directive and of German Takeover Law (Reforma direktive EU o prevzemih in nemškega zakona o prevzemih), 14. november, dostopno na:

http://www.freshfields.com/uploadedFiles/SiteWide/Knowledge/Reform_Eu_Takeover%20directive_31663.pdf.

⁷ Poročilo Komisije o uporabi Direktive 2004/25/ES o ponudbah za prevzem, str. 9.

⁸ Direktiva 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o uskladitvi zahtev v zvezi s preglednostjo informacij o izdajateljih, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu, in o spremembah Direktive 2001/34/ES.

ki se trenutno pregleduje) zagotavljajo zanesljivo preglednost lastništva in omogočajo zgodnje odkrivanje prikritih pridobitev; meni, da bi morali nacionalni pristojni organi odvracati od tehnik, katerih namen je izogibanje pravilu obvezne ponudbe in s tem plačilu kontrolne premije manjšinskim delničarjem;

Nevtralnost uprave

16. ugotavlja, da je večina držav članic prenesla pravilo o nevtralnosti uprave v zvezi z naknadnimi obrambnimi ukrepi („post-bid defences“), le nekaj pa jih je preneslo pravilo o spregledu, ki nevtralizira preventivne obrambne ukrepe („pre-bid defences“); ugotavlja, da v državah članicah še vedno obstajajo preventivni (npr. piramidne strukture ali zlate delnice) in naknadni (npr. iskanje novega prevzemnika, po angleško „white knight“, ali povečanje dolga) obrambni ukrepi, hkrati pa je videti, da obstaja dovolj sredstev za preprečevanje takih obrambnih mehanizmov; kljub temu meni, da bi morala uprava ciljne družbe v skladu s splošnim načelom prava družb upoštevati in si prizadevati za dolgoročno trajnost družbe in njenih delničarjev;

Pravice zaposlenih v primeru prevzema

17. poudarja, da direktiva predvideva le obveščanje zaposlenih, zlasti v zvezi z nameni ponudnika glede prihodnosti ciljne družbe in njegovimi prihodnjimi načrti glede delovnih mest, vključno z večjimi spremembami pogojev zaposlovanja, medtem ko pravica do posvetovanja ni predvidena;

18. poudarja, da se je nujno treba dodatno posvetiti vprašanju, kako zaščititi in okrepiti pravice delavcev, in sicer ob upoštevanju pravnega reda, vključno z Direktivo 2001/23/ES⁹ in Direktivo 2002/14/ES¹⁰.

19. vztraja, da je treba učinkovito uporabljati ustrezne določbe direktive o pravicah delavcev in jih po potrebi ustrezno uveljavljati;

Ponudbe za prevzem v času gospodarske recesije

20. ponavlja, da je bilo treba v skladu s členom 21 direktive prenesti njene določbe v nacionalno zakonodajo do 20. maja 2006, in ugotavlja, da je v skladu z zunanjo študijo večina držav članic direktivo prenesla med letoma 2006 in 2007¹¹;

21. poudarja, da obdobje prenosa direktive sovpada z nastopom finančne krize, ki se je pozneje razvila v gospodarsko in dolžniško krizo, ter da so prevzemne dejavnosti tesno povezane s finančnimi in gospodarskimi gibanji v Evropi in zunaj nje;

22. poudarja, da se je v skladu z zunanjo študijo po datumu prenosa direktive obseg prevzemnih dejavnosti zaradi krize dramatično zmanjšal, tudi v Združenem kraljestvu, kjer so dejavnosti na trgu kontrole nad družbami tradicionalno bolj skoncentrirane kakor

⁹ Direktiva Sveta 2001/23/ES z dne 12. marca 2001 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov.

¹⁰ Direktiva 2002/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2002 o določitvi splošnega okvira za obveščanje in posvetovanje z delavci v Evropski skupnosti.

¹¹ Glej stran 284 in splošneje stran 58f. zunanje študije.

drugod v Uniji;

23. meni, da se je trg kontrole nad družbami v tem obdobju finančne krize vztrajno krčil, zato bi bila ocena, ali bi bilo treba sprejeti nadaljnje usklajevalne ukrepe v zvezi s ponudbami za prevzem in v kolikšni meri bi jih bilo treba sprejeti, izkrivljena;
24. zato poziva Komisijo, naj še naprej tesno spremlja gibanja na trgu kontrole nad družbami in pripravi novo oceno uporabe direktive, ko se bodo prevzemne dejavnosti vrnile v običajnejši obseg;

o

o o

25. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter parlamentom in vladam držav članic.

OBRAZLOŽITEV

Poročevalec spominja, da je Evropski parlament po desetletjih neuspešnih poskusov končno sprejel direktivo na drugi obravnavi proti koncu leta 2003, aprila 2004 pa je bila objavljena v Uradnem listu. Države članice so imele čas za prenos določb direktive v nacionalno zakonodajo do maja 2006.

Poročevalec je zadovoljen, da so države članice prenesle določbe direktive, in je prepričan, da to dokazuje, da je v Evropi obstajala očitna potreba po usklajenih pravilih o ponudbah za prevzem in da ta še vedno obstaja.

Poročevalec je izrazil mnenje o različnih vidikih, ki jih v zvezi z uporabo direktive obravnava poročilo Komisije, ki se glede na zapletenost ponudb za prevzem nikakor ne more šteti za izčrpano. Nekateri podatki, ki sta jih izpostavili Komisija in zunanja študija, kažejo, da se namenja nadaljnja pozornost dodatnim usklajevalnim ukrepom na ravni EU.

Vendar pa poročevalec meni, da je glede na finančna in gospodarska gibanja v zadnjih nekaj letih težko, ali celo nemogoče, pravilno dokončno oceniti uporabo direktive. Finančna kriza, ki je nastopila leta 2007, je prizadela vse evropske trge. Kljub celemu svežnju ukrepov za stabilizacijo in oživitev gospodarstva se je kriza razširila, Evropo pa še vedno pestijo kriza na kapitalskih trgih ter gospodarska in dolžniška kriza. Evropski trg kontrole nad družbami je kriza prizadela bolj ali manj istočasno kakor druge gospodarske sektorje.

Poročevalec ugotavlja, da kriza dramatično vpliva na financiranje prevzemov. Dejavnosti združevanja in prevzemanja pogosto zahtevajo izpopolnjeno finančno podporo. Če te podpore ni, trg ne deluje pravilno. Udeleženci na trgu so dejansko opazili pomanjkanje kreditov, ki je med drugim posledica umika finančnih vlagateljev s trga kontrole nad družbami. Poleg tega so bili nakupi delnic manj privlačni zaradi njihove nizke cene v začetku recesije. Finančne transakcije, financirane z gotovino, so ta gibanja le deloma odtehtale.

Zato ni presenetljivo, da zunanja študija, pripravljena za Evropsko komisijo, kaže, da medtem ko je bil trg kontrole nad družbami pred nastopom finančne krize videti pregret, je bil znotraj EU leta 2009¹² skoraj paraliziran in le postopoma spet narašča. Tudi zelo dejavnemu trgu v Združenem kraljestvu ni bilo prizaneseno. Skupina Združenega kraljestva za prevzeme je tako poročala o 127 uspešnih ponudbah, ki so vsebovale kontrolo, v obdobju 2006–2007¹³, nato pa se je ta številka zmanjšala za skoraj 50 % med letoma 2010 in 2011¹⁴.

Nesrečno naključje je, da datum prenosa direktive sovpada z nastopom krize. Poročevalec glede na te ugotovitve meni, da uporabe direktive ni mogoče pravilno oceniti na podlagi omejenih podatkov, ki so na voljo. Zato predlaga, da so potrebni ustrežnejši podatki, da bi lahko ugotovili ne le potrebo po spremembah direktive, ampak tudi natančne naslednje usklajevalne ukrepe, ki jih je treba sprejeti.

¹² Glej stran 285 zunanje študije.

¹³ Skupna Združenega kraljestva za prevzeme (UK Takeover Panel), Letno poročilo 2007, str. 25. Dostopno na: <http://www.thetakeoverpanel.org.uk/wp-content/uploads/2008/11/report2007.pdf>.

¹⁴ Skupna Združenega kraljestva za prevzeme (UK Takeover Panel), Letno poročilo 2011, str. 15. Dostopno na: <http://www.thetakeoverpanel.org.uk/wp-content/uploads/2008/11/report2011.pdf>.

23.2.2013

MNENJE ODBORA ZA ZAPOSLOVANJE IN SOCIALNE ZADEVE

za Odbor za pravne zadeve

o uporabi Direktive 2004/25/ES o ponudbah za prevzem
(2012/2262(INI))

Pripravljalnica mnenja: Jutta Steinruck

POBUDE

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve poziva Odbor za pravne zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. opaža pomanjkljivosti Direktive 2004/25/ES, zlasti v zvezi z njenim predvidenim namenom kot orodjem za urejanje prevzemov;
2. opozarja, da je v prevzemnem postopku treba spoštovati pravice delavcev;
3. meni, da bilo treba direktivo uskladiti z zakonodajo EU, ki zagotavlja pravice delavcev;
4. v zvezi z Direktivo 2004/25/ES poudarja, da je treba ustrezno upoštevati Direktivo 2001/23/ES v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij;
5. poudarja, da je treba predstavnikom delavcev zagotoviti večje pravice do obveščenosti in posvetovanja, zlasti med prevzemnim postopkom;
6. meni, da imajo zaposleni tako ponudnika kot ciljne družbe pravico do obveščenosti in posvetovanja in s tem možnost, da sklenejo dogovor pred končno odločitvijo;
7. razume, da sta udeležba delavcev in lastniški delež zaposlenih pomembna, ker zagotavljata polno udeležbo zaposlenih v prevzemnem postopku in ustrezen pretok informacij v njem; poudarja, da bi moral biti ta pretok podatkov zagotovljen ne glede na to, ali zaposleni sodelujejo pri vodenju podjetja ali imajo delež lastništva;
8. poudarja, da se pravice delavcev do posvetovanja in udeležbe ob prevzemu ne zmanjšajo;
9. poziva k polni vključitvi predstavnikov delavcev pred in med predajo v prevzemnem postopku in po njej, da bi predstavljali delovno silo in se pogajali o vprašanih, ki jo

zadevajo;

10. poudarja, da je morajo imeti predstavniki zaposlenih dostop do najbolj ustreznega pravnega svetovanja; v zvezi s tem poudarja, da bi morali imeti predstavniki zaposlenih prednostno pravico do izbire najustrežnejših strokovnjakov;
11. meni, da je ob predaji treba zagotoviti pomoč vsem vrstam zaposlenih, ne glede na njihov status, vrsto podjetja ali značilnosti posameznega zaposlenega, ter upoštevati zlasti specifičen položaj ranljivih delavcev ali zaposlenih z neurejenim delovnim razmerjem, kot so pogodbe za določen čas ali začasni delavci;
12. poziva k vzdrževanju pravic, obveznosti in delovnih pogojev obstoječe pogodbe o zaposlitvi ter k prepovedi odpuščanja iz poslovnih razlogov med prevzemom;
13. poziva k učinkovitemu sistemu kaznovanja in nadzora, da se preprečijo kršitve pravic zaposlenih;
14. opozarja na možnost uporabe določenih sredstev EU in držav članic za pomoč podjetjem, da se bodo lažje spopadla s posledicami sovražnih prevzemov ali zaprtij.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	21.2.2013
Izid končnega glasovanja	+: 41 -: 2 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Pervenche Berès, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Emer Costello, Frédéric Daerden, Sari Essayah, Richard Falbr, Thomas Händel, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Konstantinos Poupakis (Konstantinos Poupakis), Silvana Rapti (Silvana Rapti), Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu, Inês Cristina Zuber
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Georges Bach, Sergio Gutiérrez Prieto, Ria Oomen-Ruijten, Antigoni Papadopulu (Antigoni Papadopoulou), Csaba Sógor
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Alexander Alvaro, Nirj Deva, Gesine Meissner

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	19.3.2013
Izid končnega glasovanja	+: 19 -: 0 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Raffaele Baldassarre, Luigi Berlinguer, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sajjad Karim, Klaus-Heiner Lehne, Jiří Maštálka, Alajos Mészáros, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Rebecca Taylor, Alexandra Thein, Rainer Wieland, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Piotr Borys, Eva Lichtenberger, Axel Voss
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Ricardo Cortés Lastra